Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 02/02/2015 Ενημερώθηκε: 05/03/2015

Κάτοικοι Εξωτερικού 2014: Η Εποχή των Αναταράξεων

Προβολή σε μορφή PDF

Με μία δόση ανακούφισης αλλά μπόλικο σκεπτικισμό έφτασε στα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία όλης της χώρας η ΠΟΛ 1177/2014 του Υπουργείου Οικονομικών για τους κατοίκους εξωτερικού.

Η ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗ

Η ανακούφιση έγκειται στο γεγονός ότι βάσει του κεφαλαίου Β, ο κάτοικος εξωτερικού που δεν εμπίπτει στις διατάξει τους άρθρου 76 του ΚΦΕ και είναι σε θέση να αποδείξει την ιδιότητά του αυτή προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δεν υποχρεούται να δηλώσει το παγκόσμιο εισόδημά του στην Ελλάδα.

Θυμίζουμε από παλαιότερα άρθρα της TaxExperts ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 76 αφορούν:

Α. Μη συνεργάσιμα κράτη (Αριθμ. πρωτ._ ΔΟΣ Γ 1039110 ΕΞ 4.3.2014), για τα οποία υφίσταται η υποχρέωση της δήλωσης του παγκοσμίου εισοδήματος για 5 έτη σε όλες τις περιπτώσεις.

Β. Κράτη με προνομιακό φορολογικό (Αριθμ. πρωτ._ Δ12 1039188 ΕΞ 4.3.2014) για τα οποία υφίσταται η υποχρέωση της δήλωσης του παγκοσμίου εφόσον υπάρχουν οικονομικά συμφέροντα (όχι ζωτικών όπως πολλοί παρερμηνεύουν) στην Ελλάδα.

Ανακουφιστικά για τους κατοίκους εξωτερικού είναι και τα δικαιολογητικά, αφού περιορίζονται σε:

i) βεβαίωση από την αρμόδια φορολογική αρχή του κράτους όπου δηλώνει κάτοικος, από την οποία να προκύπτει ότι είναι φορολογικός κάτοικος αυτού του κράτους, ή
ii) αντίγραφο της εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας του εισοδήματός του, ή
iii) ελλείψει εκκαθάρισης, αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υπέβαλε στο άλλο κράτος.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση από το φορολογούμενο κανενός εκ των ανωτέρω δικαιολογητικών, τότε η φορολογική διοίκηση υποχρεούται να δεχθεί βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή από την οποία να προκύπτει η κατοικία του εν λόγω φυσικού προσώπου στην αλλοδαπή.

Βάσει των ανωτέρω, γίνεται ξεκάθαρο ότι συμβάσεις μόνιμης ή προσωρινής εργασίας, πιστοποιητικά σχολείων και παιδικών σταθμών, utility bills, αεροπορικά εισιτήρια, κάρτες μόνιμης παραμονής και διάφορα άλλα δικαιολογητικά που κατά καιρούς απαιτούνται από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές δεν απαιτούνται για την αλλαγή της φορολογικής κατοικίας από τη δημοσίευση του ν.3943/2011 μέχρι και τις 31/12/2013, οπότε και έπαψε να ισχύει ο απερχόμενος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος.

Επί της ουσίας δηλαδή η ΠΟΛ.1177/2014 δίνει λύση στις εκκρεμείς περιπτώσεις αλλαγής φορολογικής κατοικίας των 3 τελευταίων ετών.

Η ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

Με το κεφάλαιο Γ της παρούσας εγκυκλίου προβλέπεται η υποβολή χειρόγραφων τροποιητικών δηλώσεων για τα έτη που ο φορολογούμενος ήταν κάτοικος εξωτερικού ενώ έκανε δήλωση ως φορολογικός κάτοικος Ελλάδας. Η εκκαθάριση σε αυτές τις περιπτώσεις πραγματοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 2238/1994 ενώ απαιτείται η απλή προσκόμιση του δίγλωσσου εντύπου περί εφαρμογής των εκάστοτε ΣΑΔΦ, για τα οποία μάλιστα δεν απαιτείται επισημείωση της Χάγης.

Η ΑΔΙΚΙΑ

Οι περισσότεροι κάτοικοι εξωτερικού ακολουθώντας τις οδηγίες που τους μετέφεραν οι αρμόδιες φορολογικές αρχές βάσει του Γ.Γ.Δ.Ε. 0006976 ΕΞ 2013 εγγράφου του Υπουργείου Οικονομικών, οδηγήθηκαν στη δήλωση του παγκοσμίου εισοδήματός τους τα προηγούμενα έτη χωρίς να υπάρχει αυτή η υποχρέωση, όπως προκύπτει από την τελευταία εγκύκλιο, η οποία δημοσιεύτηκε μία μέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων του οικονομικού έτους 2014.

Αναμένεται λοιπόν αρκετοί να ζητήσουν επιστροφή φόρου ως αχρεωστήτως καταβληθέν για τη δήλωση του παγκόσμιου εισοδήματος. Σημειώνεται επίσης ότι στις περισσότερες περιπτώσεις, οι κάτοικοι εξωτερικού που διέμεναν σε χώρες με κανονικό φορολογικό καθεστώς δεν υποχρεώθηκαν σε καταβολή επιπλέον φόρου, δεδομένου ότι βάσει των σχετικών ΣΑΔΦ προβλέπεται ο συμψηφισμός του φόρου που κατεβλήθη στην αλλοδαπή. Παρόλα αυτά, όσοι δήλωσαν κατά τα προβλεπόμενα το παγκόσμιο εισόδημα τους στην Ελλάδα, επιβαρύνθηκαν με την ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του ν. 3986/2011, η οποία θα πρέπει επίσης να αποτελέσει αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, εφόσον δεν προέκυψε από εισοδήματα που αποκτήθηκαν στην Ελλάδα.

Η ΑΣΥΜΦΩΝΙΑ

Αντιλαμβανόμαστε όλοι πόσο οδυνηρό είναι να φεύγεις μετανάστης στο εξωτερικό ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης, να πηγαίνεις σε μία ξένη χώρα και να υποχρεούσαι να δηλώσεις το παγκόσμιο εισόδημά σου στην Ελλάδα, χωρίς να έχεις καμία ανταποδοτικότητα ως προς το φόρο εφόσον δεν μένεις στην Ελλάδα.

Σύμφωνα όμως με τις αρχές του OECD, τις διεθνής συμβάσεις και τη νομοθεσία της Ελλάδας και των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να έχει μία και μόνη φορολογική κατοικία. Συνεπώς, δεν νοείται να διαμένεις προσωρινά στην αλλοδαπή ή έστω και μόνιμα αλλά όχι πάνω από 183 ημέρες μέσα στο οικείο έτος (πχ. μετοικών το Νοέμβριο), αλλά να έχεις αποκτήσει την ιδιότητα του αλλοδαπού φορολογικού κατοίκου.

Η ΠΟΛ.1177/2014 δεν διαφοροποιείται από την ανωτέρω πάγια αρχή, αφού θέτει ως προϋπόθεση όχι μόνο τη συνήθη διαμονή αλλά και τη κατοικία (απλή ή/και

φορολογική).

Η ΠΑΓΙΔΑ

Με την ΠΟΛ.1145/2012 το Υπουργείο ζήτησε από όλους τους κατοίκους εξωτερικού που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα να τεκμηριώσουν την ιδιότητά τους αυτή. Παρόλο που η εγκύκλιος αφορούσε το οικονομικό έτος 2012 και παρατάθηκε και για το οικονομικό έτος 2013, υπάρχει η λανθασμένη αντίληψη ότι η εφαρμογή της περιορίζεται στις χρονιές αυτές.

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 61 του απερχόμενου κώδικα φορολογίας εισοδήματος, η υποχρέωση αυτή παραμένει και για το οικονομικό έτος 2014. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε, μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των κατοίκων εξωτερικού που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα, έχει συμορφωθεί με τη διάταξη αυτή, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει από την εφαρμογή του νόμου ο οποίος στην παρ. 8 του ίδιου άρθρου αναφέρει:

Αν δεν προσκομισθούν ή δεν προσκομισθούν εμπρόθεσμα τα δικαιολογητικά αυτά, οι υπόχρεοι θεωρούνται ότι έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και υπόκεινται σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά τους.

Ο ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Από 1/1/2014 η κατοικία σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.4172 (νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος) αποκτά μία πολύ πιο διευρυμένη έννοια σε σχέση με αυτή που όριζε ο ν.2238. Από 1/1/2014:

Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, εφόσον:
α) έχει στην Ελλάδα τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ήτοι τους προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του ή
β) είναι προξενικός, διπλωματικός ή δημόσιος λειτουργός παρόμοιου καθεστώτος ή δημόσιος υπάλληλος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή.

Δηλαδή, τίθεται θέμα τόσο οικονομικών και ζωτικών συμφερόντων, όσο και οικογενειακής εστίας, σε όλες τις περιπτώσεις αλλαγής φορολογικής κατοικίας και όχι μόνο σε αυτές που γίνονται σε χώρες με προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Εξάλλου σύμφωνα με το κεφάλαιο ΣΤ’ της ΠΟΛ.1177/2014 αναμένουμε νέες οδηγίες για τον ορισμό του φορολογικού κατοίκου από 1/1/2014 οι οποίες αναμένονται να είναι πιο αυστηρές και περιοριστικές τόσο ως προς τις αλλαγές φορολογικής κατοικίας όσο και ως προς την ετήσια τεκμηρίωση της ιδιότητας του κατοίκου εξωτερικού.

Εκτός φυσικά και αν η πολιτική ηγεσία και τα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών προβούν στην τροποποίηση του άρθρου αυτού.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό